

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินคุณภาพและความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงการตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล

วัตถุประสงค์ เพื่อนำไปใช้ในการกลั่นกรองโครงการของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร โดยกำหนดคะแนนเต็ม 100 คะแนน

องค์ประกอบหลักที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน	ระดับ 4: ผู้นำ (Leading)	ระดับ 3: ก้าวหน้า (Advancing)	ระดับ 2: ก้าวต่อ (Moving Forward)	ระดับ 1: เริ่มต้น (Starting Strong)
1. ตรรกะแนวตั้ง (Vertical Logic): การเชื่อมโยงเหตุและผล (40 คะแนน)	40%				
1.1 ความสอดคล้องของผลลัพธ์ (กิจกรรม → วัตถุประสงค์หลัก)	15 คะแนน ระดับ4=15 ระดับ3=12 ระดับ2=8 ระดับ1=4 ไม่มีข้อมูล=0	ทุกองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงแบบ ถ้า...แล้ว(if...Then) อย่างสมเหตุสมผลและสอดคล้องเป้าหมายสูงสุดอย่างชัดเจน	มีความเชื่อมโยงครบทุกองค์ประกอบ แต่บางจุดยังต้องอธิบายเพิ่มเติมเล็กน้อยให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลชัดเจนยิ่งขึ้น	มีความเชื่อมโยงในระดับกิจกรรม→ผลผลิต แต่การเชื่อมโยงจากผลลัพธ์→วัตถุประสงค์ยังไม่ชัดเจนพอ ควรเสริมคำอธิบายเพิ่มเติม	ควรปรับโครงสร้างใหม่ให้เห็นความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างกิจกรรม→ผลผลิต→ผลลัพธ์→วัตถุประสงค์ เนื่องจากปัจจุบันยังขาดความต่อเนื่องหลายจุด
1.2 ความชัดเจนของผลผลิต (ผลผลิต (Output) → ผลลัพธ์(Outcome))	15 คะแนน ระดับ4=15 ระดับ3=12 ระดับ2=8 ระดับ1=4 ไม่มีข้อมูล=0	ผลผลิตที่กำหนดมีความจำเป็นและเพียงพอต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Outcome) ในกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน	ผลผลิตชัดเจนและเชื่อมโยงกับผลลัพธ์ได้ แต่การเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังอาจต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกบางประการที่ยังไม่ได้ระบุในโครงการ	ผลผลิตระบุไว้แล้วแต่ยังเป็นเพียงสิ่งที่สร้างขึ้น ควรเพิ่มคำอธิบายว่าผลผลิตนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างไร (ใคร เปลี่ยนอะไร อย่างไร)	ผลผลิตและผลลัพธ์ไม่สอดคล้องกัน หรือซ้ำซ้อน หรือสลับกัน ควรทบทวนและแยกให้ชัดเจนว่าอะไรคือ Output และอะไรคือ Outcome
1.3 ความสมบูรณ์ของหลักการและเหตุผล และความเชื่อมโยงกับแผนต่างๆ	10 คะแนน ระดับ4=10 ระดับ3=8 ระดับ2=5 ระดับ1=3 ไม่มีข้อมูล=0	ความเชื่อมโยง หลักการและเหตุผลมีความชัดเจน อ้างอิงจากข้อมูลเชิงประจักษ์ (สถิติ/งานวิจัย) ที่สมบูรณ์และแสดงความจำเป็นของโครงการได้อย่างหนักแน่น	ความเชื่อมโยง หลักการและเหตุผลชัดเจน มีข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับ (สถิติ/งานวิจัย) พร้อมแหล่งอ้างอิง แต่ยังไม่หลากหลายหรือเป็นปัจจุบันเท่าที่ควร	ระบุความเชื่อมโยง หลักการและเหตุผลได้ดี แต่ยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ (สถิติ/งานวิจัย) มารองรับ ควรเสริมข้อมูลพร้อมแหล่งอ้างอิงเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ	ควรเพิ่มความเชื่อมโยง หลักการและเหตุผลที่ชัดเจน โดยอ้างอิงข้อมูลเชิงประจักษ์ และแสดงความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับและแผนของ ศธจ. สมุทรสาคร

องค์ประกอบหลักที่ประเมิน	สัดส่วน คะแนน	ระดับ 4: ผู้นำ (Leading)	ระดับ 3: ก้าวหน้า (Advancing)	ระดับ 2: ก้าวต่อ (Moving Forward)	ระดับ 1: เริ่มต้น (Starting Strong)
2. ตรรกะแนวนอน (Horizontal Logic): การวัดผลและการตรวจสอบ (40 คะแนน)	40%				
<p>2.1 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเป้าหมาย</p> <p>S-เฉพาะเจาะจง -Specific- เป้าหมายต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ ต้องตอบคำถามให้ได้ว่า: จะทำ อะไร (What), ใคร เกี่ยวข้องบ้าง (Who), ที่ไหน (Where), เมื่อไหร่ (When), และ ทำไม (Why) ถึงอยากทำสิ่งนี้</p> <p>M-วัดผลได้-Measurable ต้องมีเกณฑ์หรือตัวเลขที่ชัดเจนในการวัดความก้าวหน้าและการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้ทราบว่าการบรรลุผลสำเร็จแล้วหรือยัง หรือก้าวหน้าไปมากน้อยแค่ไหน</p> <p>A-บรรลุผลได้จริง-Achievable / Attainable เป้าหมายต้องมีความเป็นไปได้ในการบรรลุผลสำเร็จ โดยคำนึงถึงทรัพยากรความสามารถ และข้อจำกัดที่มีอยู่ ไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินความสามารถจนเกินไป</p> <p>R-มีความเกี่ยวข้อง-Relevant เป้าหมายต้องสอดคล้องกับภาพรวมวัตถุประสงค์ หรือทิศทางที่สำคัญของคุณ</p>	<p>15 คะแนน</p> <p>ระดับ4=15</p> <p>ระดับ3=12</p> <p>ระดับ2=8</p> <p>ระดับ1=4</p> <p>ไม่มีข้อมูล=0</p>	<p>วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Output/Outcome) ทุกข้อ เป็นไปตามหลัก SMART</p>	<p>วัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นไปตามหลัก SMART แล้ว 4-5 ข้อ แต่ยังมี 1-2 ข้อที่ควรปรับให้ชัดเจนหรือวัดผลได้ง่ายขึ้น</p>	<p>วัตถุประสงค์และเป้าหมายระบุไว้แล้ว แต่ยังคงคลุมเครือ ไม่เฉพาะเจาะจง หรือวัดผลได้ยาก ควรปรับให้ชัดเจนตามหลัก SMART ครบทั้ง 5 ข้อ</p>	<p>ควรปรับวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปแบบผลลัพธ์ที่ต้องการ (Outcome-based) และแยกให้ชัดเจนว่าส่วนใดคือกิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์ เนื่องจากปัจจุบันยังสับสนหรือผิดประเภท (เช่น ระบุกิจกรรมแทนผลผลิต)</p>

องค์ประกอบหลักที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน	ระดับ 4: ผู้นำ (Leading)	ระดับ 3: ก้าวหน้า (Advancing)	ระดับ 2: ก้าวต่อ (Moving Forward)	ระดับ 1: เริ่มต้น (Starting Strong)
หรือองค์กรในระยะยาว การบรรลุเป้าหมายนี้จะส่งผลดีต่อเป้าหมายที่ใหญ่กว่าหรือไม่ T-มีกำหนดเวลา-Time-bound ต้องมีการกำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนในการเริ่มต้นและสิ้นสุด เพื่อสร้างแรงผลักดันและความเร่งด่วนในการลงมือทำ					
2.2 ความเที่ยงตรงของตัวชี้วัด (Indicators)	15 คะแนน ระดับ4=15 ระดับ3=12 ระดับ2=8 ระดับ1=4 ไม่มีข้อมูล=0	ตัวชี้วัดที่กำหนด (เชิงปริมาณและคุณภาพ) สะท้อนความสำเร็จของผลลัพธ์ในระดับนั้น ๆ ได้อย่างแม่นยำและเป็นกลาง	ตัวชี้วัดสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ มีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ แต่การวัดเชิงคุณภาพอาจยังไม่ชัดเจนหรือครอบคลุมเพียงพอ ควรเพิ่มรายละเอียด	ตัวชี้วัดระบุไว้แล้ว แต่ยังไม่เที่ยงตรงพอที่จะสะท้อนความสำเร็จ หรือเป็นการวัดผลผลิต (Output) แทนที่จะวัดผลลัพธ์ (Outcome) ควรปรับให้ชัดเจน	ควรกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องและครอบคลุมผลลัพธ์สำคัญทุกด้าน เนื่องจากปัจจุบันตัวชี้วัดไม่ตรงกับผลลัพธ์ หรือไม่มีตัวชี้วัดในบางส่วนที่สำคัญ
2.3 ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (MoV) Means of Verification (MoV) คือหลักฐานที่จับต้องได้ หรือ วิธีการที่ใช้ยืนยันว่ากิจกรรม โครงการ หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้บรรลุผลสำเร็จแล้วตามตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้	10 คะแนน ระดับ4=10 ระดับ3=8 ระดับ2=5 ระดับ1=3 ไม่มีข้อมูล=0	แหล่งข้อมูลที่มีระดับความน่าเชื่อถือ เข้าถึงได้จริง และสามารถใช้ตรวจสอบตัวชี้วัดได้อย่างเป็นกลางและเป็นมาตรฐาน	แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือและครอบคลุม แต่บางแหล่งอาจต้องใช้ความพยายามหรือเวลาในการเข้าถึงหรือตรวจสอบค่อนข้างมาก	ระบุแหล่งข้อมูลแล้ว แต่ยังไม่ชัดเจนว่าจะเข้าถึงอย่างไร หรือเป็นแหล่งข้อมูลทั่วไปที่ไม่เจาะจงกับตัวชี้วัด ควรปรับให้เฉพาะเจาะจงและใช้งานได้จริง	ควรเพิ่มแหล่งข้อมูล ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแต่ละข้อ เนื่องจากปัจจุบันไม่มีการระบุ หรือระบุไม่ตรงกับตัวชี้วัดหรือเข้าถึงไม่ได้จริง
3. ความสมบูรณ์และการบริหารจัดการความเสี่ยง (20 คะแนน)	20%				

องค์ประกอบหลักที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน	ระดับ 4: ผู้นำ (Leading)	ระดับ 3: ก้าวหน้า (Advancing)	ระดับ 2: ก้าวต่อ (Moving Forward)	ระดับ 1: เริ่มต้น (Starting Strong)
3.1 ความสมเหตุสมผลของกิจกรรมและงบประมาณ	10 คะแนน ระดับ4=10 ระดับ3=8 ระดับ2=5 ระดับ1=3 ไม่มีข้อมูล=0	กิจกรรมมีความสมเหตุสมผล มีขั้นตอนชัดเจน และงบประมาณมีความคุ้มค่าและสมเหตุสมผลต่อผลผลิตที่ต้องการ รายละเอียดตัวคุณค่าใช้จ่ายงบประมาณ แต่ละรายการไม่มีรายการผิดพลาด	กิจกรรมเหมาะสมและครอบคลุม แต่การจัดสรรงบประมาณในบางรายการอาจยังไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ หรือสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป ควรทบทวนรายละเอียดตัวคุณค่าใช้จ่ายงบประมาณ แต่ละรายการมีผิดพลาดค่อนข้างน้อย	กิจกรรมระบุได้ดี แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกขั้นตอนที่จำเป็นในการสร้างผลผลิต หรืองบประมาณบางรายการยังไม่สมเหตุสมผล ควรเพิ่มเติมและปรับปรุง รายละเอียดตัวคุณค่าใช้จ่ายงบประมาณ แต่ละรายการมีผิดพลาดค่อนข้างมาก	ควรเพิ่มรายละเอียดกิจกรรมสำคัญที่ขาดหายไป และทบทวนการใช้งานงบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตัวคุณค่าใช้จ่ายงบประมาณ แต่ละรายการมีผิดพลาดมากที่สุด
3.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและข้อสมมติฐาน	10 คะแนน ระดับ4=10 ระดับ3=8 ระดับ2=5 ระดับ1=3 ไม่มีข้อมูล=0	มีการระบุความเสี่ยง/ข้อสมมติฐานที่สำคัญ (ปัจจัยภายนอก) ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ พร้อมระบุแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนและเป็นไปได้	มีการระบุความเสี่ยงและแนวทางแก้ไข แต่ความเสี่ยงที่ระบุยังไม่ใช่ปัจจัยภายนอกที่สำคัญที่สุด หรือแนวทางแก้ไขยังไม่เฉพาะเจาะจงพอ ควรปรับให้ตรงจุดมากขึ้น	ระบุความเสี่ยงได้แล้ว แต่เป็นความเสี่ยงทั่วไปหรือไม่สำคัญ และยังไม่ได้ระบุแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน ควรวิเคราะห์ความเสี่ยงสำคัญ (ปัจจัยภายนอก) พร้อมวางแผนรองรับ	ควรวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง/ข้อสมมติฐานที่เป็นปัจจัยภายนอก พร้อมวางแผนรองรับ เนื่องจากปัจจุบันไม่ได้ระบุ หรือระบุเฉพาะปัจจัยภายในที่ควบคุมได้เท่านั้น
รวมคะแนนคุณภาพโครงการ	100 คะแนน				

เกณฑ์การประเมินโครงการ

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	สถานะโครงการ	คำแนะนำ
85 – 100	ผู้นำ (Leading)	ผ่าน การกลั่นกรอง	นำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการ/เสนอขออนุมัติงบประมาณได้ทันที โครงการมีคุณภาพสูงและพร้อมดำเนินการ
70 – 84	ก้าวหน้า (Advancing)	ผ่าน การกลั่นกรอง (โดยมีข้อเสนอแนะ)	โครงการมีคุณภาพดี แนะนำให้ปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่โดดเด่น (ระดับ 2 หรือ 1) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เพื่อยกระดับให้มีคุณภาพสูงขึ้น
50 – 69	ก้าวต่อ (Moving Forward)	ผ่าน การพิจารณา (มีเงื่อนไขการพัฒนา)	โครงการมีศักยภาพดี แนะนำให้ปรับปรุงโครงสร้าง หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโครงการก่อนดำเนินการ
ต่ำกว่า 50	เริ่มต้น (Starting Strong)	ยังไม่ผ่าน พัฒนาต่อ (ทบทวนและออกแบบโครงการใหม่)	แนะนำให้ทบทวนและออกแบบโครงการใหม่อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียด จนถึงกาหนดเป้าหมายที่ชัดเจน